

Előfizetési díj:

Egész évre 4 frt. Félévre
2 frt. Negyedévre 1 frt.
Egy szám ára 10 kr.

Hirdetmények:

3 hasábos petitsor egyszer
9 kr., többszöri hirdetés-
nél 7 kr. Bélyegdíj 30 kr.

Nyilttér petitsora 12 kr.

ZALAMEGYE

társadalmi, közművelődési és gazdasági hetilap.

A „Zalamegyei gazdasági egyesület“, a „Zala-egerszegi ügyvédi kamara“ és a „Kanizsai járási községi és körjegyzők egyletének“ hivatalos közlönye.

Megjelenik minden vasárnap.

A lap

szellemi és anyagi részét
illető közlemények a szer-
kesztőséghez küldendők.

Bérmertelen leveleket
csak ismert kezekről toga-
dunk el.

Kéziratokat nem küldünk
vissza.

Szent István, a magyar nemzet első apostoli királya.

Országok és népek története — mely, mint Cicero mondja: „az élet mestere“ — az elfogulatlan megfigyelőt arról győzi meg, hogy az egész mindenség folytonos változásnak, rendszeres átalakulásnak van alávetve. Ezen providenciális végzés szerint itt, a földön, egyes országok, népek, keletkeznek, gyarapodnak, virágzanak és elervén a civilizáció magasabb fokát, hanyatlanak, elenyésznek s helyüket lassankint mások foglalják el: „Az egyik nemzet gyászos siralmán egy másik emelkedik...“

A világtörténelem lapjai legeklatásabban tanuskodnak, mint emelkedtek rohamosan az óskor keletnépei: Babylon, Assyr, Phönícia, Aegyptus és Persia lakói, s mint hanyatlottak később s tüntek el, helyet adva újabb népeknek, a görög és rómaiaknak, kik rövid idő múlva megszilárdulva oly hatalmas néppé fejlődtek, hogy a föld akkor ismert művelt elemeit már-már magukba olvasztották; de idő folytán ezek is csak eltűntek, létök, hirnevük és nagyszerű tetteik nyomait csupán a történelem véste márványlapjaira. Az egész kontingenst megrázkódító népvándorlás viharos árja levette szerepüket az élet színpadáról.

A történelmi nevezetességű római világbirodalom legműveltebb tartományai: Itália, Gallia, Hispania a népvándorlás szomorú áldozatai lőnek. A lakók milliói részben a kóborló vadnépek legyverei által, részben leírhatatlan nyomor és inség között veszttek el. „Az ősi nagy népek beláthatatlan temetőjét új népek veszik körül és a rabláncra fűzött hátramaradtak millióinak szemében gyászknéy ül...“

A rázkódtatás általános volt és így hazánk sem maradt érintetlenül a mindent veszedelmes árként magával ragadó és romboló népvándorlás viharosa alatt. A mostani Magyar-hon szép és kellemes virányai pocsolákká lettek, ezen tejjel és mézzel folyó magyar Kánaán buja rónáin gaz és bojtortján termett; a városok és falvak csakhamar kiürültek, mert lakósaik a minden emberies érzületből kivetkőzött vadnépek hordái elől elmenekülének.

Akik eme borzasztó nyomor és pusztulás szem- és fültanui voltak, már-már az egész emberi nemet kipusztultnak, elveszettnek hitték. De az isteni providencia nem engedte meg ezt; ha titkon is, folyton működött, folyton előre haladt, hogy az emberi nemet és vele a magyar népet is közelebb vigye céljához...

A vándor népek romboló árjában találjuk harcias őseinket, Árpád párducus hadát, amint ősi honukat, kis-Ázsiát, odahagyva, portyázó csatározások, majd tüzzel-vassal pusztító harcok között teljesen elvadulva — sok barangolás és viszontagság után a mostani Magyarhon áldott földén letelepedének, hogy meghódítsák, illetőleg inkább örökségkép átvegyék azon országot, melyet egykor meséshírű, népeket hódító dicső ősiük, Attila, birt vala.

Az isteni Gondviselés úgy akarta, hogy műveletlen, pogány őseink foglalják el az akkor még kultivált Magyar föld csodaszép virányait, áldott vidékét, és itt találják föl az anyaföldet, tehát nem — mint más vándor népek, pusztulásukat — hanem az anyaföldet, mely számukra nem csak ideiglenes boldogságot, földi jólétet, hanem egyszersmind a siron túl is boldogító keresztény hit üdvadományának kincseit termette.

Az Úr, a népek Istene, akarta, hogy pogány őseink a keresztény vallás üdvözítő igazságaival megismerkedjenek, és ennek elfogadása által köztük a polgárisodás és művelődés terjedjen. Ezen magasztos, de előre láthatólag sok nehezségbe ütköző feladat kivételére egy oly apostoli buzgóságú fejedelem szemeltetett ki, kiből az isteni félelem és a hazaszeretet az államférfi bölcsességével a legszebb összhangban egyesültek, ki, mint egy Vergilius tollára méltó második Aeneás, magasan tündöklő idea marad a késői nemzedék előtt; ki messze jövőbe kiható és népe iránt nagy szeretetről tanuskodó intézkedései által kitűnhetetlenül bele véste nevét a hálás utókor szívébe.

Ne kérdezd tehát oh idegen, — miért a nagy ünnepség augusztus 20-án nemcsak a haza szívében, de országszerte, még a legutolsó faluban is? — Ne kérdezd, miért határozta el a magyar parlament a koronás királylyal egyetértőleg ezen napnak, mint nemzeti ünnepnek, megünnepését? És miért énekl e napon annyi ezer és ezer torok oly szent lelkesedéssel „Hol vagy István király?“ ... Mert a magyarnak mélyen szívébe vannak véste ama soha el nem évülő érdemek, melyeknek a nemzeti ünnep hőse, az első apostoli magyar király, birtokosa. — Megfelel a minden igaz magyar hazafit karakterizáló kegyeletes hála, rajongó tisztelet elhunyt nagyjai iránt, kik között első helyet foglal el Szt István, kit méltán nevezhet — a haza atyjának — a magyar nemzet büszkeségének!

Mi által kötelezte a nagy király népét oly nagy hála? ... Szent István, az Ur felkent választotta, erősen meg volt győződve, hogy a műveletlen, erkölcsi nézve nyers magyar nép-nél mi sem lehet alkalmasabb eszköz a szivnemesítésre, a művelődés és polgárisodás előmozdítására, mint a keresztény kath. vallás behozatala és ennek meghonosítása; miért is élte főcéljául tűzte ki kedvelt honfiainak a babonás előítéletekkel telt pogány vallásról Krisztus hitére való térítését. Telve szent lelkesedéssel e nagy cél iránt, telve erélylyel és férfias elszántsággal leküzdeni minden akadályt, szilárd akarattal fogott nagy terve kivételéhez.

Mi volt eredménye e térítésnek? Ugyanaz, ami Európa, sőt az egész földkerekség más népeinél is; — amint mindentűt, — úgy kivált a magyar nemzetnél igazolást nyert: hogy „soha sem volt még rendszer oly döntő hatással a nemzetre, soha nem járta át oly üdvözítő erélylyel a társadalmat, mint a keresztény vallás a maga hitrendszerével...“ Mert ez volt azon varázserőjű hatalom, mely a nomád élethez szokott, pogány magyar nép szívében az emberi méltóság hamvadó szikráját új és nemesebb életre ébresztette; mely meggyújtván az Isten és a felebaráti szeretet fáklyáját, gátot állott a magyar nép dúló rohamának, enyhébb elveket csepegtetve Árpád harcadedt unokáinak szívébe; mely utat tört magának a rengeteg erdősegek vadonjain keresztül, megszüntetvén az iszapos posványokat és reászoktatta népünket a föld rögs hantjaiban kincseket szerezni, az iskolákban, valamint a művészet és ipar csarnokaiban örömeiket, élvezeteiket keresni, becsesebbeket és áldásosabbakat azoknál, melyeket előbb a harcias magyar nép lándzsával és ijjal keresett volt. — Azon korba andalít vissza bennünket ezen nemzet ünnep, mely kor egymás mellett ringatá a magyar kath. egyháznak és a magyar polgári alkotmánynak bölcsőit.

A nagy király a keresztény vallás behozatalával igen célirányos polgári alkotmányt, üdvöz-

törvényeket hozott, melyek által a személy és vagyonbiztonság alapját egyszer s mindenkorra megvetette. Ezen alkotmányos intézkedése a régi nemzeti jogokat nemhogy csorbította volna, sőt ellenkezőleg az „etelközi vérszerződés“, tehát az ősi alkotmány, talapzatán épült föl. A magyar nemzet eme jótékony regenerálását lelkenek nagy államférfi bölcsességével, szívének érzelmgazdagságával s akaratának óriási erejével valósította meg. — Bármily nemes és önzetlen volt is minden intézkedése, mégis nem egyszer kellett keserűségét tapasztalnia hálátlan honfitársai részéről, kik gonosz ármánykodásuk által nemes tervét meggátolni igyekeztek; de a nagy királyt, a lángbuzgalmu férfit, az Istenbe vetett rendíthetetlen bizalma soha sem hagyta el: működését siker koronázta, fegyverei úgy a bel-, mint a küllellenség felett győzelmet arattak. S elérte, amit élte főcéljául tűzött ki, t. i. népének civilizációját és vele boldogulását a keresztény hit által. Alig hogy elfoglalta a trónt, hű magyarjait a keresztény vallás bajnokaivá avatta; és amit atyja, Géza fejedelem, hirdetni kezdett, azt az első koronás király egész buzgósággal folytatta; külföldről hozott papokat, őket tevének tanítóivá, kik nemcsak a vallás és tudomány alapelemeire oktatták a magyar népet, hanem hozzá szoktatták a földműveléshez és az egyes iparágak üzéséhez is. Több püspökséget és apátságot alapított, templomokat épített, nagyobb számú iskolát nyitott — így felfegyverkezve szent hitének paizsával, nem átalotta nyílt bizonyosságot tenni vallásos meggyőződéséről, királyi ajkáról hirdetvén az evangéliumot, melynek leghűségesebb követője maga volt a király. A szeretet isteni Mesterének azon tanítását: „Amit egynek legkisebb atyámfiai közül tesztek, azt nekem teszitek“ igen szépen valósította meg akkor, midőn felkeresi az inségeseket, árvákat és betegeket, gazdag alamizsnával vigasztalván meg őket, és így felszárítá apostoli szeretetével a fájdalom és nyomor faesarta könyeket.

Végül, ami Szent István uralkodói működésében leginkább feltűntette az igazi államférfi bölcséget, az ama nagyszerű és eredményében messze a jövőbe kiható cselekedete, hogy nemzetének koronát s vele a magyar népnek a külföld előtt is tekintélyt szerzett és hazájának szilárd alapot biztosított. Elküldte ugyanis Asztrikot, Pannonhegy első főpátját, Rómába II. Szilveszter pápához, hogy a kereszténynyé lett magyar népet a szent Atya ótalmába ajánlja és ezen kinyert ótalm zálogául koronát kérjen. A nagy pápa szives örömmel teljesíté a magyarok fejedelmének kérését, és nemcsak koronát, hanem apostoli kettős keresztet is küldött neki. Innen van a magyar királyoknak apostoli címük.

Dicső 41 évi uralkodásában a sokoldalú tevékenység megviselte a nagy királyt, ereje egyre gyöngült és érezé, hogy napjai már megvannak számlálva. 1038-ik év Nagy-Boldogasszony napján utolszor gyűjté magá köré az ország főpapjait és főurait, hogy végső órájában búcsu szavát intézze hozzájuk; elhaló ajkainak végső fohászatát a Boldogságos Szűzhöz intézé: „Egek királyné asszonya! vedd anyai ótalmadba az egyházat, a hazát és kedvelt magyar népemet!“

Meghalt a nagy király, de fennmaradt magasztos emléke és erősen hisszük, hogy fenn is fog maradni, míg csak egyetlen igaz magyar szív dobog, a királyi zsoltáros szerint: „Örök emlékezetben lesz az igaz.“ Dicső szent jobbja, ezen a régi idők csodaszzerűen megmaradt drága ereklyéje, a nemzeti ünnepen fényes menethen szent énekek ünnepi hangjai mellett vitetik és v

Budára zarándoklott magyar nép ezrei egy szent érzelmmel olvadva, szívük legnemesebb lelkese-
dettségével éneklék: „Ah hol vagy magyarok
tündöklő csillaga, ki voltál valaha országunk
istáppja . . .”

Mély hódolattal hajoljunk meg a Gondviselés
imádandó színe előtt és hálaadólag ismerjük el,
hogy különös égi segély örködött hazánk sorsa
felett, mely ily nagy férfiu által ringatta a ma-
gyar nemzet bölcsőjét és dajkálá föl népét; mely
égi segély nem engedte, hogy az oiy sok kül-
és belesatában vértett magyar nép elvérezzen, de
igenis megengedte, hogy a sok veszély és párt-
tusák után is „Áll Buda, él magyar még!”

Schmidt István.

A zala-egerszegi főgymnasium ügye a megyegyűlésen.

Zalavármegye törvényhatósági bizottsága Svastits
Benó főispán ömlőtségének elnöke alatt f. hó 14-én
rendkívüli közgyűlést tartott a Z.-Egerszegen létesítendő
főgymnasium ügyében.

Elnök főispán ömlőtsége üdvözlővén a szép
számmal megjelent bizottsági tagokat, megemlékezett
azon megrendítő csapásról, mely az uralkodó házat Vilmos
főhercegnek szerencsétlenség okozta baleset folytán
bekövetkezett gyászos elhunytával érte s indítványára
a vármegye törvényhatósága legbensőbb részvételenek
kifejezését s ennek a belügyminiszterium utján ő felsége,
koronás királyunknál tolmácsolatását, elhatározta.

Ezután Gózonny László vármegyei főjegyző elő-
adja, hogy a belügyminiszter a vármegye törvényható-
ságának a decemberi közgyűlésén hozott ama határozat-
át, melyvel 25 évre $\frac{1}{2}\%$ os pótlékot vet ki kulturá-
lat létesítésére és ebből első sorban a zalaegerszegi
főgymnasium évi 5.000 frttal segélyeztetik, jóváhagyta
s e jóváhagyott közgyűlési határozat a vallás és köz-
oktatásügyi miniszterhez felterjesztetett, aki f. évi július
13-án 30.354 sz. alatt kelt s a vármegye törvényhatósá-
gához intézett leiratában tudatja, hogy a képviselőház
hoz a Zalaegerszegen létesítendő főgymnasium ügyében
a szükséges előterjesztést megteszi, s az 1895/6. tanév-
ben azt megnyitja az esetben, ha az évi 11.000 frtos
hozzájárulás örökidőkre szerződésileg biztosítottik, egy-
üttal az alispáni hivatal megkeresésére megküldte a
szerződés tervezetét, amelybe úgy a vármegye, mint
Zala-Egerszeg rendezett tanácsu város kötelezettségei
bent foglaltatnak.

A szerződés szövege a következő:

1. Zala-Egerszeg r. tan. város köteles: a) A vallás
és közoktatásügyi miniszterium által választandó, körülbelül
6.400 [ ] m. területű telket nevezett miniszterium rend-
kezdésére bocsátani s az arra vonatkozó tulajdonjognak az
államkincstár részére való bekebelezése végett a szükséges
okiratot kiállítani. b) A vallás és közoktatásügyi minisz-
terium felhívásától számított 30 nap alatt az építés költsé-
geihez való hozzájárulás címen 40.000 frtot az állam-
pénztárba befizetni. c) A főgymnasium fenntartási költségeihez
minden egyes osztály után évenként előre fizetendő
egyenlő részletekben évi 625 forintot az állampénztárba
beszolgáltatni. Ezerint a főgymnasium nyolc osztályává
való kifejlesztése esetén Zala-Egerszeg városának évi járú-
léka 5.000 frt lesz.

2. Zalavármegye közönsége köteles a fenntartás
költségeihez 1895. évi január 1-vel kezdődőleg évenként
előre fizetendő egyenlő részletekben évi 6000 forinttal
járulni. Ha a fejlesztés első éveiben a főgymnasium fen-
tartási költsége esetleg a járuléknál kevesebbé ragna is, e
járuléki mégis teljes mérvében fizetendő s abból az állam-
kincstár a butorbeli és tanszerbeli költségeinek egy részét
fogja fedezni.

3. Az államkincstár kötelezi magát Zala-Egerszegen
egy megfelelő főgymnasiumi épületet oly időben építeni,
hogy az legkésőbb 1896. év ősz-én telő alatt legyen. Ez
épületet az államkincstár butorzáttal felszereli s annak
karban tartásáról gondoskodik.

4. Kötelezi magát az államkincstár az 1895/6. tan-
évvél kezdődőleg Zala-Egerszegen az állami főgymnasiumot
olyképen felállítani és fenntartani, hogy a jelölt tanórák
az I. és II. osztály, az azután következő minden tanórában
pedig egy-egy felsőbb osztály nyitattik meg úgy, hogy az
190 $\frac{1}{2}$ tanévében a főgymnasiumnak 8 osztálya lesz. Az
esetleg szükséges párhuzamos osztályokról való gondoskodás
minden ellenszolgáltatás igénylése nélkül az államkincstár
terhére lesz.

5. A főgymnasium fokozatos kifejlesztésével a zala-
egerszegi polgári fiúiskola és ha a vallás- és közoktatásügyi
miniszterium jóváhagyja, a most nevezett iskolával kapso-
latos középkereskedelmi is fokozatosan megszüntetetik.

6. Az I. pont b) alatti bekezdésben jelelt 40.000
forint, továbbá az adandó teleknek közös megegyezéssel
megállapítandó értéke az emelendő új épületre Zala-
Egerszeg rend. tan. város javára be fog kebleztetni oly-
képp, hogy a két összeget az államkincstár a városnak —
kamat nélkül — vissza fizetni köteles lesz, ha a szóban
forgó épület valamikor nem főgymnasium, vagy a törvény
alapján ennek helyébe lépő más középiskola céljaira szán-
dékoltatnék használtatni.

7. Jelen szerződés jogerőre emelkedéséhez szükséges,
hogy a törvényhozás a felállítás megkezdésére az engedélyt
az 1895. évi államköltségvetés keretében megadja s hogy
e szerződés úgy a belügyi, mint a vallás- és közoktatásügyi
miniszterek által jóváhagyassék.

A szerződési tervezet felolvasása után folytatólág
Gózonny László főjegyző előadta, hogy ezen ügy elinté-
zése végett azért kellett rendkívüli közgyűlést egybehívni,
mert különben ha az októberi rendes közgyűlésen tárgyal-
tatott volna, az 1895. évi budgetbe nem lett volna fel-
vehető s így ismét egy évre elodázott volna. Ami Z.-
Egerszeg városát illeti, ez a szerződésben foglalt feltéte-
leket már ez évi januári közgyűlésén megszavazta s azt
a vármegye törvényhatósága a május havi rendes köz-

gyűlésén jóváhagyta. Igaz, hogy a vármegyei törvény-
hatóság decemberi közgyűlésén évi 5.000 frt szavaztatott
meg, a miniszterium pedig a szerződés szerint évi 6.000
frtot követel, azonban a nemesi pénztár választmánya
évi 1.000 frt hozzájárulást megszavazott s így a vármegye
csak évi 5000 frttal járul a főgymnasium céljaira, azon-
ban az állammal szemben a kötelezettséget ezen 1.000
frtra vonatkozólag is a vármegye vállalja magára. Ami
azon látszólagos aggodalmat illeti, hogy a vármegye 25
évre szavazta meg az évi 5.000 forintot, míg a szer-
ződés szerint a főgymnasium fennállása egész idejére
követeltetik, megjegyzi, hogy pótdátot örök időre meg-
szavazni nem lehet, hanem csak bizonyos időre. Analog
esetű felhozta, hogy a vármegye a helyi érdekű vasutak
segélyezésére 50 évi törlesztésre 600.000 frtos költsé-
vet fel, a közgyűlés a vasuti pótdátot 10 évre biztosít-
totta, azonban a vármegye a kötelezettséget 50 évre
magára vállalta, 10 év múlva azután a közgyűlés lesz
hivatva az akkori viszonyoknak megfelelőleg a vasuti
pótdátot újabb megszavazni. Hasonlóan vagyunk a főgym-
nasium ügyével is; a közgyűlés 25 évre megszavazta
az $\frac{1}{2}\%$ pótdátot, ebből évi 5000 frtot a főgymnasium
céljaira, azonban a vármegye a saját részéről örök
időkre illetve a főgymnasium fennállásának idejére vál-
lalja magára a kötelezettséget; majd 25 év múlva az
utódok lesznek hivatva megállapítani ezen évi 5.000
frtos hozzájárulás előteremtésének módját. Ajánlja
tehát, hogy a közgyűlés a szerződési tervezetben foglalt
kötelezettségeket vállalja el.

Az éljenzéssel fogadott előterjesztés után elnök
főispán ömlőtsége kimondja a közgyűlés egyhangu
határozatát, mely szerint a szerződési tervezet a köz-
gyűlés elfogadja s a vármegye alispánját a tervezetben
foglalt feltételek értelmében szerkesztett szerződés aláír-
ásával és jóváhagyásával a belügyminiszterhez felter-
jesztésével megbízza.

Ezután a közgyűlés jóváhagyta Zala-Egerszeg rend-
tanácsu városnak a főgymnasium ügyében f. évi augusztus
11-én tartott ülésén hozott határozat értelmében
elkészített szerződését.

Ezek után elnök főispán ömlőtsége köszönetét
fejezi ki a vármegye törvényhatóságának, a nemesi
pénztár választmányának, végül mindazoknak, akik ezen
vármegyei kulturális ügynek érdekében fáradozni szive-
sek valának, mire a közgyűlés főispán ömlőtségének
zajos éltetésével véget ért.

Közigazgatási bizottsági ülés.

A megyei közigazgatási bizottság augusztus havi ülését
Svastits Benó főispán ömlőtségének elnöke alatt f. hó
14-én tartotta.

Az alispáni havi jelentés a közigazgatás egyes
ágaiban július hóban előfordult eseményekről felolvasat-
ván, helyesléggé tudomásul vétetett.

A közutakról és vámokról szóló 1890. évi I. t.-c.
22. § a alapján a vármegye törvényhatósági közutainak
építése, kezelése és fenntartási kiadásairól, valamint ezen
kiadások fedezésére szükséges bevételekről az 1895. és
1896. évekről szóló költségelőirányzatot az alispáni
hivatal terjedelmes indoklás kíséretében előterjesztvén,
a közigazgatási bizottság azt elfogadta és elfogadás végett
a vármegye törvényhatósági bizottságához betérteszté. (A
költségelőirányzat közérdekű indoklását lapunk jövő
számában közölni fogjuk.)

A közigazgatási bizottság kérdést intéz Nagy-Ka-
nizsa város tanácsához, hogy az ott évekkel ezelőtt a
széles talpú kereknek a kongó utakon teher szállítá-
sánál alkalmazása tárgyában hozott s a vármegye által
jóváhagyott szabályrendelet végrehajtatik-e?

Konkrét esetekkel beigazolt panasz emeltetett
a badacsonyi postakézelt ellen, hogy úgy az egyes levele-
ket, mint csomagküldeményeket illetéktelenül visszatartja
s csak két-három nap múlva adja ki, továbbá habár a
posta- és távirada állomás egy, a helybe szétküldött távirat-
ok után küldőndiját szed. A közigazgatási bizottság
a panasz orvoslása végett a pécsi posta és távirada igaz-
gatóságot megkeresi.

Háczky Kálmán bizottsági tag indítványára a köz-
igazgatási bizottság megkeresi a Dunántúli h. é. vasutak
igazgatóságát az iránt, hogy a délután 2 óraker Csák-
tornyára menő tehervonathoz egy személyszállító kocsi
csatoltassék, hogy akik reggel Csáktornya felől Zala-
Egerszegrre jöven, dolgaikat előbb elvégezzék, ne kényte-
lenitessenek a délután 6 óra felé induló személyvonat
elindulásáig várakozni.

A közigazgatási bizottság egyik előző üléséből
megkereste úgy a nagy kanizsai, mint a zalaegerszegi
közkórházak igazgatóságait, nem e tudnának néhány
elmebeteg számára szükséges helyiséget berendezni? A
nagy kanizsai kórház igazgatóságának jelentése szerint a
jelenlegi kórházi helyiségek mind szükségesek, új építke-
zésre pedig nincs fedezet; a zalaegerszegi kózkórház
igazgatósága tervrajz és költségvetést terjesztett be, amely
szerint 7.100 frttal 10 elmebeteg befogadására alkalmas
elkülönített hely volna építhető. A közigazgatási bizottság
felhívja a nagy-kanizsai kózkórház igazgatóságát hasonló
terv- és költségvetés készíttetése és beadására s mind
két tervezet a vármegye törvényhatósági bizottságához
terjesztetik azzal, hogy — tekintettel ama körülményre,
mely szerint vármegyénkben évről évre nagyobb számmal
fordulnak elő ily elmebetegek, akiknek orvoslásáról
gondoskodni emberbaráti legszentebb kötelesség — a
vármegye a két kórháznál e célra eszközözendő építkezések
költségeit fedezze.

A Nemes Apáti—orbánysfai ut kiépítésére nézve
— a csoportosítás érdemében kiküldött bizottság részéről
felvett jegyzőkönyvben foglalt javaslatnak megfelelőleg
az ut kiépítése- és fenntartása költségeinek arányos fel-
osztása tárgyában elsőfokulag hozott alispáni határozatot
a közigazgatási bizottság — a beadott felelkezés ellenére
— indokainál fogva jóváhagyta.

Kir. tanfelügyelő havi jelentésében előadja, hogy
ezen időszakban terjesztettek fel a miniszterhez az összes
kisdedovodák, állandó és nyári menedékházak statisztikai

kimutatásai, amelyek értelmében Zalavármegyében 16
ovodában, 2 állandó és 30 nyári menedékházban összesen
3.065 gyermek nyer gondozást. — A Stájerország hatá-
rán Királylakon megnyitott állami iskolának saját helyisé-
gében elhelyezése céljából szükséges telek iránt a tár-
gyalásokat megindította. — A miniszter a Gánicsán
felállítandó állami állandó gyermekmenedékház bérleti
szerződését jóváhagyta. — A miniszter az iparostanon-
iskolák költségvetésének, számadásának országosan egy-
öntetű szerkesztése és beküldése és segélyének módzatai
iránt rendelkezett. — A miniszter a vármegye területén
megtartott dajkatanfolyamok vezetőinek 200 frt tisztelet-
díjaz engedélyezett. — A miniszter újból szervezte a
zrinnyfalvi, hodosáni, szent adorjáni áll. isk. gondnoksa-
gokat. — Ezen időszakban résztvett Gózonny Imre szent
györgyvölgyi ref. tanító 40 éves jubileumán. — A mel-
lékpületek ügyében volt Bagladon. — Jakabfán és
Reszken az iskola helyiségei, illetve utóbbi helyen a
második tanítói állomás szervezése ügyében érdekeltekkel
személyesen tárgyalt. — Főispán ömlőtsége, a megyei
törvényhatósági bizottság kiküldetlei és számos tanügybarát
meleg érdeklődése mellett ezen időszakban tartattak meg
a muraközi hegyvidéki állami iskolák évről-évről vizsgálatai.
— A képezde több ügyében volt Csáktornyan. — Volt
Z. Szt Mihályon az izr. iskola személyi ügyében, a z.-eger-
szegi központi kisdedovoda évről-évről ünnepe. — Megtekin-
tette az A.-Domboruban megnyitott gyermekmenedékházat. —
Ismételten volt Mura-Vidon az ottani kinevezés folytán
megüresedett kántortanítói állás betöltése ügyében. — A
Légrádon felállítandó második kisdedovoda ügyében az
előljáróság az intézkedéseket megindította.

Kir. tanfelügyelő jelentése Szabó Lajos galamboki
róm. kath. kántortanító egyenértékű adója ügyében
tudomásul vétetett s a miniszterhez jelentés tétetik.

Olvastattat s tudomásul vétetett a vallás- és köz-
oktatásügyi miniszter rendelete Kovács Sándor baksai
tanító ügyében. Egyidejűleg kir. tanfelügyelő bemutatja
Kovács Sándor oklevelét.

A keszthelyi kisdedovoda ügyében a keszthelyi
járás főszolgabírójának jelentése előterjesztetvén, Kesz-
t hely város előljárósága felhívatik, hogy legalább egyelőre
egy nyári menedékháznak 1895. évi június 1-én meg-
nyitása iránt a kellő intézkedéseket tegye.

Strausz Géza és Kákossy Antal tanítók kérvénye
javadalmak megállapítása ügyében meglehető intézkedés
és jelentéstétel céljából a kir. tanfelügyelőnek kiadatik.

A becehelyi tanítói választáshoz elnökül Thassy
Lajos járási főszolgabíró küldetett ki.

Talián-Dörög r. kath. hitközség kérvénye iskola
házának fejlesztése iránt azzal vétetett tudomásul, hogy
nevezett hitközség a szóban forgó iskola fejlesztését 1896.
nyarán felelősség terhe mellett befejezze.

Monda Ferenc rédiesi kántortanító, Németh Sándor
nagy-lengyeli kántortanító és Horváth Károly egyházas
bükkői tanítók kérvényei hátralelékek ügyében a járási
főszolgabíróval azzal adatnak ki, hogy érdekeltek meg-
hallgatása után megállapítandó fizetési hátraleléket hajtsa
be s eljárásának eredményéről tegyen jelentést.

Gutortöld és Szent Péterföld iskolalag egyesült
községek képviselőtestületei által a gutortöldi községi
iskola épületén létező hiányok mikénti kipótlása tárgya-
ban felvett jegyzőkönyv tudomásul vétetett.

Zalabér, Drávacsány és Zala Ujvár községek jelen-
tése a gyermekmenedékház ügyében esetleges államsegély
céljából annak idejében teendő jelentéstétel végett kir.
tanfelügyelőnek kiadatik.

Varga János keszthelyi rendes tanító megválasztása
jóváhagyatott, Révai Ionának Keszthelyen segédtanítói
megválasztása tudomásul vétetett.

Bánok-Szentgyörgy község jelentése a kisdedovoda
ügyében azzal vétetik tudomásul, hogy 1895. évi
június 1-ig felelősség terhe mellett megnyissa.

A kir. pénzügyigazgató jelentése szerint egyenes
adóban július hóban a vármegye területén befolyt 161.555
frt 18 $\frac{1}{2}$ kr., melyet az 1895. év hason szakában befolyt
129.949 frt 31 $\frac{1}{2}$ krral egybeazonosítván, a f. év július
havában 31.605 frt 87 krral folyt be több. A folyó év
január 1-től bezárólag július végéig befolyt adó 1.127.005
frt 75 kr., melyet a múlt év hason szakában befolyt
1.095.159 frt 19 $\frac{1}{2}$ krral egybeazonosítván, a f. évben
31.846 frt 55 $\frac{1}{2}$ krral kedvezőbb a befizetés. Július hó
végén a vármegye területén a hátralelék egyenes adóban
1.786.006 frt 72 $\frac{1}{2}$ kr., hadmentességi díjban 90.192 frt
76 $\frac{1}{2}$ kr., szőlődézsmaavltságban 2.030.820 frt 22 $\frac{1}{2}$ kr.,
bélyeg- és jogilletékben 351.179 frt 63 $\frac{1}{2}$ kr., illeték-
egyenértékben 9.163 frt 12 kr., togyasztási és italadóban
66.512 frt 94 kr., italméresi illetékben 7.729 frt 63 $\frac{1}{2}$
kr., vagyis összesen 4.341.605 frt 04 $\frac{1}{2}$ kr. — Leírásba
hozott egyenes adóban 33.423 frt 64 kr., hadmentességi
díjban 1.467 frt 64 kr. Fizetési halasztás július hóban
hat esetben engedélyeztetett 2.405 frt 26 kr. értékben.

Az arvaszéki elnök jelentése szerint a fogalmazói
karnál június végén hátralelék volt 3.908, július hóban
beérkezett 2.709 s így elintézés alá került 6.617 ügydb,
amelyből július hóban elintézték 2.834 dbot s így július
végén a hátralelék 3.783 drb. Az irodánál június végén
hátralelék volt 1.033, július hóban leírás végett kiadatott
2.790, összesen 3.823 ügydarab; ebből július hóban
leírtak és expedáltak 2.826 drbot s így július végén a
hátralelék 997 darab.

Iskolai értesítés.

A zalaegerszegi polgári fiú-, polgári leány- és közép-
kereskedelmi iskolánál, valamint a polgári leányiskolával
kapcsolatosan szervezett női kézmunkatanfolyamról az
1894/5. tanévi beiratások szeptember hó 1., 2., 3. és
4-én délelőtt 9—12 ig és délután 2—4 ig tartanak a
polgári fiúiskola épületében az igazgatói irodában. Ugyan-
ezen napok délutánjain 2 óraker lesznek a felvételi és
javító vizsgálatok.

A tanévet megnyitó ünnepélyes „Veni Sancte” szep-
tember 5-én reggel 7 $\frac{1}{2}$ óraker lesz a r. kath. plebánia
templomban, mely után a szabályszerű előadások meg-
kezdődnek.

16
ezen hatá-
yisé-
tár-
csán-
rleti
onc-
egy-
zati
eten
elete-
a
ksá-
zent
mel-
és
en a
ckel
gyei
arát
meg
atai.
Volt
eger
kin
t.—
tán
— A
n az
boki
Ében
köz-
ksai
tatja
helyi
eszt
lőre
neg
nye
pés
tik.
assy
ola
ogy
896.
dor
zás
ási
eg-
ítsa
sült
égi
tyá
len
zély
kir.
ása
óvá
de-
évi
nes
555
lyt
lus
év
005
lyt
pen
hó
an
frt
kr.,
k-
an
3 1/2
sba
égi
ban
en.
zón
db,
jus
gén
tott
an
a

A polgári fiúiskola I. osztályába felvételnél mindazon növendékek, akik a 9 éves életkorot betöltötték s az elemi iskola negyedik osztályát sikerrel elvégezték s akik a magyaryelv és számtanból a nagyméltóságú vallás- és közoktatásügyi miniszter urnak 1887-ik évi augusztus 26-án 21.678 sz. alatt kelt rendeletével előírt felvételi vizsgálatot sikerrel letesznek.

A polgári leányiskola I-ső osztályába felvételnél mindazon növendékek, akik a 9 éves életkorot betöltötték és az elemi iskola negyedik osztályát sikerrel elvégezték.

A női kézimunka tanfolyamba, melynek célja délutánoként a növendékeket a fehérhavasítás, valamint a női felső ruhavarrás és szabászat ügy elméleti, mint gyakorlati részében teljesen és oly mértékben kiképezni, hogy a növendékek ezen szakmabeli munkáikat esetleg iparszerűleg is üzhessék és így vele a maguk számára kenyérkereseti pályát is biztosítsanak, felvételnél azon növendékek, akik a múlt tanévben akár rendes, akár rendkívüli hallgatók felvételre, valamint oly növendékek, akik a polgári leányiskola, avagy a felsőbb leányiskola négy osztályát, esetleg a felső leányiskola két osztályát sikerrel elvégezték. Ugyanezen növendékek részére, amennyiben arra önként jelentkeznek, minden külön díj fizetése nélkül a délelőtti órákban a kereskedelmi számtan, könyvvitel és levelezés is a gyakorlati élet követelményeinek megfelelőleg előadatik.

A középkereskedelmi iskola I-ső osztályába felvételnél azok növendékek, akik a gymnasium, reál- vagy polgári iskola négy osztályát sikerrel elvégezték, vagy akik a 13. éves életkorot betöltötték s az említett osztályokra előírt tantárgyakból a felvételi vizsgálatot sikerrel letesznek. — A középkereskedelmi iskola II. vagy III-ik osztályába csak oly növendékek vétetnek fel, akik intézetünkben, vagy pedig valamely nyilvánossági joggal bíró középkereskedelmi iskolában vagy kereskedelmi akadémiában az I. illetve II-ik osztályt elégséges eredménnyel elvégezték.

A zalaegerszegi középkereskedelmi iskola harmadik osztályát sikerrel elvégzett növendékek a nagyméltóságú vallás- és közoktatásügyi miniszter ur rendelete alapján ugyanitt érettségi vizsgálatot tehetnek s az érettségi vizsgálatot sikerrel letett növendékeink az egyévi önkéntesség jog kedvezményében részesülnek és a tisztviselők minőségéről szóló 1883. évi I. törvények értelmében mindazon életpályákra jogosultak, amelyekre a főgymnasiumi, főreáliskolai érettségi vizsgálatot tett növendékek; beléphetnek a császári posta és távirat tisztviselői pályákba, valamint a gazdasági akadémiákba.

Tandij a polgári fiú, polgári leányiskolánál s a női kézimunkatanfolyamánál 6 frt, a latinnyelvre is bejáró polgári fiúiskolai tanulóknál 10 frt, a középkereskedelmi iskolánál 15 frt. Ezen kívül a polgári fiú, polgári leány- és középkereskedelmi iskolai tanulók az „Ertesítő“ költ ségére s az ifjúsági könyvtár javára 1 forintot s az országos tanítói nyugdíjalapra 15 krt, a női kézimunka tanfolyam növendékei pedig a gépek használati díja fejében 4 frtot tartoznak fizetni. A vidéki tanulók beiratás kor az egész évi tandiját egyszerre tartoznak lefizetni.

A tek. iskolaszéknek 1890. évi augusztus 31-én tartott ülésén hozott határozat értelmében a polgári fiú, polgári leány és középkereskedelmi iskolánál, valamint a női kézimunkatanfolyamban is csak azon jóviselők növendékek részesülnek egész tandijmentességben, akik vagyontalanságukat hiteles hatósági bizonyítvánnyal igazolják és akiknek — az éneket, szépírást és testgyakorlatot kivéve — kettőnél több tantárgyból elégséges osztályzatuk nincs; míg azon tanulók, akik jóviselők és hiteles hatósági bizonyítvány mellett a megelőző tanévről oly iskolai bizonyítvánnyal bírnak, melyben — az éneket, szépírást és testgyakorlatot nem számítva, az elégséges osztályzat a jó és jeles osztályzatnál kevesebb, vagy esetleg egyenlő számmal fordul elő, azok a tandij felének lefizetése alól felmentettek.

Szorgalmas, jóviselők, szegénysorsú tanulók az ifjúsági segélyegyesület részéről a szükséges tankönyveket — az egyesület vagyoni erejéhez képest — megkaphatják. Ez érdemben a szükséges könyvek jegyzékét tartalmazó kérvény Kiss Lajos polgári iskolai tanár urhoz, mint az ifjúsági segélyegyesület elnökéhez, intézendő.

A növendékek szülőik, vagy azok helyettesének kíséretében a beiratáson megjelenni s a megelőző évről szóló iskolai bizonyítványukat s az újra öltésről szóló igazolványukat bemutatni kötelesek.

Helybeli szülőket, akik gyermekeiket a polgári fiúiskola I-ső, vagy a középkereskedelmi iskola I. osztályába akarják felvételni, figyelmeztetjük, hogy a beiratást lehetőleg az első napon végezzék el.

Udvardy Ignác
a polgári fiú-, polgári leány-
és középkereskedelmi isk.
igazgatója.

A soproni kereskedelmi- és iparkamara köréből.

I.
A cs. és kir. V. hadtest hadbiztossága 9000 méter mázsa raktározható zab szállítására hirdet pályázatot, mely mennyiség 1894. évi szeptembertől 1895. év május haváig aránylagos havi részletekben bocsátandó rendelésre.

A szállítás részletes feltételei 1894. évi július hó 25-én 3577. sz. jelzéssel ellátott füzetben állítottak össze, mely füzet egy a fentvezetett s Pozsonyban székelő hadbiztosságnál, mint a soproni cs. és kir. katonai elnökezési raktárban betekinthető, illetve ivenként négy krnyi áron megszerezhető.

Az írásbeli ajánlatok — legkésőbb f. é. augusztus hó 27-én d. e. 10 óráig — a többször említett hadbiztosságnál nyújtandók be.

Termelők, községek, gazdasági egyesületek, amellyel, hogy óvadék letételétől fölmentvők, más pályázók mellett előnyben részesülnek.

Miről az érdekeltek körökben ezennel értesítjük.

II.

A hazai származású állatbőrök értékének és keresletének emelése érdekében, a földművelésügyi m. kir. miniszter ur f. é. július hó 16-án 3920/VII. sz. a. kelt magas leirata folytán van szerencsénk a kerületünkben

érdekelte gazdaközönseget ezennel fölkeríteni, miszerint a tüzes vassal való bélyegzést jövőre ne az állat csipőjére, hanem szarvasmarháknál az állat szarvára, ha pedig a megbélyegzendő állat szarva fejletlenségénél fogva a bélyegzésre alkalmatlan, avagy nem szarvasmarháknál is, az állat jobb vagy bal állkapcájára, esetleg nyakára alkalmaztassék.

Természetes, hogy ezen esetben a jelenleg még sok helyen használatban levő nagy terjedelmű bélyegzővasak teljes mellőzésével kicsi, helyesen készült bélyegzők alkalmazandók.

Sopron, 1894. évi augusztus hóban.

A kerületi kereskedelmi- és iparkamara:

Helyi, megyei és vegyes hírek.

Ö felsége a király születésnapján, f. hó 18-án a helybeli róm. kath. plebánia templomban d. e. 9 órakor hálaadó isteni tisztelet volt, melyet Balaton József apát-plebános tartott. Az ünnepélyes hálaadó isteni tiszteleten jelen volt a vármegye tisztikara, élén Svastits Benó főispán ömeltőségével, a honvédszázad tisztikar Gyertyánffy Kálmán alezredes vezetésével, a városunkban székelő hivatalok, hatóságok és testületek s nagy számú közönség. A templom előtt volt a honvédszázad diszszázad Kéthelyi főhadnagy vezérlete alatt s mise alatt sikerült sortűzeket adni. — Mise után az izr. imaházban volt szintén hálaadó isteni tisztelet, amelyen Engelman Izrael főrabbi igen szép alkalmi magyar szónoklatot tartott.

Miniszteri leiratok. A vármegye törvényhatóságának f. hó 14-én tartott rendkívüli közgyűlésén olvastattak fel b. Eötvös Loránd vallás- és közoktatásügyi és gróf Festetics Andor földművelésügyi miniszternek a vármegye közönségéhez intézett leiratai, amelyben hivatalos állásuknak elfoglalását tudatják, egyuttal hivatalos működésükben a vármegye közönségének támogatását kéri. A közgyűlés mind a két leiratot éljenzéssel fogadta, s elhatározta, hogy készséges támogatását mindkét miniszternek feliratban adja értesítésre.

A zalamegyei nemesi pénztári választmány f. hó 13-án tartott évnegyedesi ülésén a kezelése alatt levő alapítványi stipendiumokon kívül ötszáz frtot meghaladó segélyt szavazott meg a jövő iskolai tanévre szegény sorsu szorgalmas tanulók számára.

Kepviselői beszámoló. Dr. Wlasits Gyula, a csak tornyai választókerület országgyűlési képviselője, szeptember hó 8-án Periakon, szeptember 9-én Csáktornyan tartja beszámoló beszédét két évre terjedő képviselői működéséről.

A balatonparti vasút ügyében f. hó 12-én Balatonfüreden érdekeltségi gyűlés tartatott, amelyen Zala- és Veszprémvármegyék közbürtokossága szép számmal volt képviselve. A vasutitgy eddigi fejleményeit b. Puttén Géza és Szabó Imre ismertették s nagy lelkesedéssel fogadtatott el azon indítvány, hogy a vasut kiindulási pontja Veszprém és végpontja Keszthelyen legyen, Almádi, Balatonfüred, Badacsony és Tapolca érintésével. Kétszáz tagu nagy végrehajtó bizottságot választottak Csértán Károly zalamegyei és Végely Dezső veszprémi megyei alispánok elnökelete alatt. Ezen kívül megválasztották a 24 tagu végrehajtó bizottságot, amelynek tagjai az elnökökön kívül Csigó Pál, László Mihály, dr. Öváry Ferenc, Szabó Imre országgyűlési képviselők, Skublics Gyula, lovag Freystädter Jenő, b. Puttén Géza, Kovács Ábel, Kovács Imre, Balogh Károly, Hencz Antal, Nagy István, Köves János, Mihálkovits Tivadar, Nagy Ignác, Kletzár Ferenc, Szentmiklósy Gyula, Takács Imre, Varga Zsigmond, Szalay Mihály, Dávid János és Engelbrecht Károly. Az érdekeltségi gyűlés határozatilag kimondta, hogy a vasut nem nyereszkeresési céllal, hanem a közérdek szem előtt tartásával építetik ki a két érdekelte vármegyének, Zala- és Veszprémvármegyének protektorsága alatt. A kisebb végrehajtó bizottságnak feladatává tétetett a concessio megszerzése, a törzsszerveinek jegyzetése és pedig lehetőleg 400.000 forint erejéig, valamint ennek megtörténte után hasonló összeg erejéig kormánysegélynek kieszközölése. Az általános öröm és lelkesedésből, melylyel a vasut eszméjét üdvözölték; valamint az egyhangulag hozott határozatokból bizton következtethető, hogy a szóban forgó vidék lét érdekét oly közvetlenül érdeklő ezen vasut kiépítése immár biztosítva van.

Zalavármegye népoktatásügyének tíz évi haladása.

Dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos, megyei tanfelügyelő azon alkalmából, hogy ép tíz éve áll Zalavármegye népoktatásügyének élén, a közigazgatási bizottság augusztus havi ülésén előterjeszté a tíz év óta létesített új iskolák, szakiskolák, kisdóvodák, iparostanonc és alsófokú kereskedelmi iskolák jegyzékét, az új tanítói állások, iskolázók, építkezések kimutatását, az iskolák mai évi háztartását, ezekben az államnak, a községeknek, a telekezeteknek járulmányait. A közigazgatási bizottság Skublics Jenő bizottsági tag indítványára a tanfelügyelőnek tíz évi oda adó buzdalmáért s az elért nagy sikerért jegyzőkönyvi köszönetet és meleg elismerést szavazott; továbbá a megyei általános tanítói testületnek f. hó 23-án Csáktornyan a tanfelügyelő tíz évi zalavármegyei működésének megünneplésével kapcsolatos évi nagygyűlésén a közigazgatási bizottság kiküldöttei által vesz részt. A kettős indítványt főispán ömeltősága igen szép és elismerő szavakkal, az összes közigazgatási bizottsági tagok legszíve lyesebb üdvözlésével mellett emelte határozattá.

Tiszteletbeli járásorvos. Főispán ömeltősága dr. Isoó János körorvost a közegészségi szolgálat körében kifejtett sikeres tevékenységéért folytán Zalavármegye zalaegerszegi járásába tiszteletbeli járásorvossá kinevezte.

Gyaszhir. Vettük a következő gyászjelentést: „Alulírottak mély fájdalommal jelentik felejtethetlen édes anyjuknak, anyósuknak, nagyanjuknak illetve dedányjuknak öz. Deák Lajosné szül. Farkas Patyi Farkas Judit urnónek élete 73. évében a halotti szentségek ajtás felvétele után f. hó 14-én történt gyászos elhunytát. Boldogult hült tetemei f. hó 16-án délután 4 órakor fognak örök nyugalomra tétetni. Az engesztelő miseáldozat f. hó 17-én d. e. 10 órakor fog a szt.-gróthi plebánia templo-

mában az Urnak bemutatni. Aldás és béke drága hamvaira. Az elhunytak gyermekei: Deák József, Deák Borbála, Deák Ferenc, Deák Mária, Deák Péter; vői: Lukács Sándor, Nagy József, Gigler Jenő; menyei: Horváth Erzsébet, Léránth Julia; unokái: Göce Tivadarné szül. Lukács Apollonia, Lukács Pál, Lukács István, Deák Gabriella, Deák Viktor, Deák Lajos, Nagy Stefánia, Nagy István; dédunokái: Göcse Aladár, Göcse Rozika, Göcse Károly.

Evangelikus isteni tisztelet tartatik Szent-István király napján, a polgári fiúiskola rajztermében. Kezdeté fél 11 órakor.

Rendjelviselési engedély. Ö felsége a király megengedte, hogy Hám Ferenc urodalmi fővadász Keszthelyen a száz kir. Albrecht keresztet elogadhassa és viselhesse.

Egyházmegyei hír. A szombathelyi egyházmegyében Kláffl Mihály pákai segédlelkész Alsó-Lendvára helyezett át hasonló minőségben, Desits Géza új áldozár pedig Pákára küldetett segédlelkézi minőségben.

Poterettségi vizsgálat. A zalaegerszegi polgári iskolával kapcsolatos középkereskedelmi iskolánál a póterettségi vizsgálat augusztus hó 30-án fog megtartatni.

A csonkahegyhati önk. tüzoltó-egylet eszközeinek beszerzése végett az ugynevezett „Jámbüki“ erdőben folyó évi augusztus 19-én tűzijátékkal egybekötött zártkörű tánevigalmat rendez. Belépti díj személyenként 1 korona, egyenruhás bajtársak a belépti díj felét fizetik. Kivonulás délután 3 órakor.

Kipevezés. A vallás és közoktatásügyi m. kir. miniszter Urhegyi János okleveles polgári iskolai tanítót az alsó-lendvai polgári iskolához a XI. fizetési osztályba segédtanítóvá nevezte ki.

Eljegyzés. Fozsony Gyula végedi tanító, eljegyezte Payer Anna kisasszonyt, Payer Antal mikvadi főkertész kedves leányát.

Iskolai értesítés. A zalaegerszegi községi elemi iskolánál a tandíjt fizető tanulók 1894/5. tanévi beiratása f. évi szeptember 1-4-ig, reggel 8-12 óráig eszközöltetik. Tandij az eddigi szokástól eltérőleg az elemi iskolai helyiségben a városi tanács egyik tagjánál az igazgatói irodában fizetetik le. Ugyanezen helyen és a tantestületi szobában történik a beiratás is. Zala-Egerszeg rend. tan. város lakosai gyermekeik után fejenként 8 frt, vidékiek 12 frt tandíjt, ezen kívül a tanítói nyugdíj és gyámalap javára 15 krt, tinta használatért 20 krt, iskolai könyvtári illeték címen 25 krt és a havi „Ertesítő“ ára fejében 5 krt fizetnek, Tandij helybeliek által felévre előres a vidékiek által egész évre szintén előre fizetendő. A tandijmentes tanulók beiratása augusztus hó 30. és 31. napjaira van kitűzve; ezen tanulók könyvtári illetéket nem fizetnek, azonban a tanítói nyugdíj és gyámalap javára 15 krt, tinta használatért 20 krt és a havi „Ertesítő“ könyvecskéért 5 krt szintén tartoznak fizetni. Ezen összegnek, azaz 40 krnak a városházán történendő lefizetése után a városi tanács által kiosztandó és tandijmentességüket igazoló szelvényt nyerneik, s annak felmutatása mellett végezhetik a beiratkozást az iskolai épületben. A tandijmentességben részesített tanulók szelvényei a városi tanácsnál f. évi augusztus hó 21. napjától kezdve a délelőtti órákban mindennap átvehetők. Zala-Egerszeg, 1894. augusztus 15-én. Az igazgatóság.

Gyűjtes. Károly József IV. polgári iskolai osztályt végzett tanuló számára Udvardy Jenő és Weisz Endre tanulóitársaik részéről eszközölt gyűjtés eredménye: Rosenberg Henriette 1 frt, N. N. 20 kr., N. N. 30 kr., Donszky Lukács 1 frt, Schmidt István 1 frt, Gombás Elek 50 kr., N. N. 55 kr., Nagy Sándorné 50 kr., dr. Kele Antal 20 kr., N. N. 50 kr., Czukelter Lajos 50 kr., Botfy Lajos 30 kr., Polgár Béla 30 kr., Horváth István 30 kr., Záborszky József 30 kr., Viosz Miklós 10 kr., Farkas László 10 kr., N. N. 10 kr., N. N. 50 kr., Hutter 20 kr., Tóth Imre 20 kr., ifj. Rosenberger Zsigmond 10 kr., Jeney Mihály 20 kr., Tóth János 20 kr., Berecz Árpád 20 kr., N. N. 10 kr., Málics József 50 kr., Csák 50 kr., N. N. 10 kr., Csesznák 50 kr., T. K. 20 kr., Tomasich 50 kr., Marton 30 kr., Sz. 50 kr., Kozáry 20 kr., Mattushech 2 frt, N. N. 40 kr., Goldschmid 50 kr., Hrabovszky Rezső 20 kr., Weisz Tivadar 50 kr., Deutsch Ferenc 50 kr., Gyarmati 30 kr., Dervarics 1 frt, Breisach 20 kr., N. N. 50 kr., N. N. 20 kr., Schütz 30 kr., Boschán O. 20 kr., N. N. 30 kr., N. N. 30 kr., N. N. 1 frt, G. Gy. 10 kr., N. N. 20 kr., Baumgarten 50 kr., N. N. 10 kr., N. N. 10 kr., N. N. 40 kr., dr. Obersohn Mór 1 frt, Horváth József 30 kr., N. N. 30 kr., Víz Gyula 50 kr., Kiss Lajos 1 frt, N. N. 10 kr., N. N. 10 kr., Hrabovszky 40 kr., Udvardy Ignác 1 frt, N. N. 50 kr., Goldner János 30 kr., Z. E. T. P. 1 frt, W. E. 20 kr., M. J. 20 kr., Boschán Gy. 30 kr., Rehnitz Samu 20 kr., N. N. 25 kr., F. L. 50 kr., Malatinszky 1 frt, M. Gy. 20 kr., N. N. 20 kr., Rigó Ferenc 50 kr., Sp. 50 kr., Lányi I frt, N. N. 20 kr., N. N. 20 kr., Krosetz 1 frt, Östreicher Márkus 50 kr., Berger Heinrich 20 kr., L. J. 20 kr., N. N. 20 kr., N. N. 30 kr., N. N. 20 kr., N. N. 20 kr., N. N. 20 kr., N. N. 20 kr., N. N. 10 kr., N. N. 10 kr., N. N. 30 kr., L. L. 30 kr., B. 20 kr., F. B. 20 kr., N. N. 30 kr., Kaszter 1 frt, Graner G. 60 kr., Fenyvesi 30 kr., N. N. 30 kr., N. N. 10 kr., N. N. 20 kr., összesen egybegyűlt 41 frt 35 kr., amely összeg nevezett tanulónak, hogy tanulmányait a gymnasiumban folytathassa, átadatott.

Mulatságok. A keszthelyi fürdővendégek szórakoztatására e hó 5-én az iparos ifjak önképzőköré, f. hó 15-én pedig a csónakázó egylet tartott a „Hullám“ vendéglőben táncestélyt. A mulatságok igen jól sikerültek.

Honvéd lovak kiadása. A 7 ik honvédszázad ezred 5 ik századánál Zala Egerszegben f. évi augusztus hó 20-án és szeptember hó 24-én 18 kincstári ló adatik ki vállalkozók számára. A lovakat kivenni szándékozók vagyoni bizonyítványuk előmutatása mellett jelentkezzenek a századparancsnokságnál.

Adomány. A balatonfüredi kórháza Schneller Alajos, Péterfy Zsigmond 3-3 frtot, Dobosa Lajosné, Pfeifer Felix, N. N. 2 frtot, a balatonfüredi szinkörre Péterfy Zsigmond 2 forintot, Pfeifer Felix egy forintot adományoztak.

A bataton-fürdői fürdőt a szerkesztőségünkhez beküldött 18-ik számú kimutatás szerint augusztus hó 3-ig 2056. fürdővendég látogatta.

Templomrablás. E hó 5-én szentelték fel Ujduvar község kis templomát és reá következő hétfőn reggelre az istentelen kezek ki is fosztották a perselyt, melybe a felszentelési ünnepségre összegyűlt hívők adományait rakták. A tettesek ismeretlenek; az elrabolt összeg mintegy 40—50 frt.

Osztálytanítói állomás betöltésére hirdet pályázatot a zalakoppányi községi iskolásköz. Fizetés: lakás, fűtés, tisztogatás és 300 frt. Jelentkezni e hó 26-ig kell.

A keszthelyi battoni sziget fürdőben f. évi május 19-től augusztus 6-ig 19.571 egyén fürdött, ebből átlagosan egy napra 178 esik. Ez évben sokkal élénkebb Keszthelyen a fürdői élet, mint az előző években. Remélhető, hogy jövőre még élénkebb lesz, mert a jövő nyárra már elkészül a Balatonparton, a „Hullám“ vendéglő mellett az új szálloda, melyben 40 pompás vendégszoba lesz.

Nestlé Henrich gyermektápliszte, amelyet 30 évvel ezelőtt Nestlé vegyész Beveben feltalált, nemcsak Európában, hanem a többi világrészben is óriási elterjedést ért el. Segít a legelső orvosi szaktekintélyektől és gyermekorvosoktól úgy ajánlatik, mint amely az anyatejnek a legelőkelőbb pótlója s napjainkban minden gyermektáplálás között első rangot foglal. Míg a tejet, hogy tovább meg lehessen tartani, gyakran szódával, borsavval vagy salicilsavval keverik össze, amelyek idővel a gyermeki szervezetre káros hatással vannak, ez a Nestlé féle gyermektápliszte egészen ki van zárva. A csecsemők, akiket ezzel nevelnek föl, ezt szívesen eszik, jól néznek ki és megerősödnek; mert állandóan ugyanazon táplálékot kapják. A Nestlé féle gyermektápliszte a gyermekek felnevelésére és táplálására szükséges összes tulajdonságokat magában foglalja, ezenkívül készítésére is kiváló gondot fordítanak. Végül megemlítjük, hogy eltekintve ama körülménytől, miszerint mint tejpótlónak, értéke megbecsülhetetlen, mint pépnek kiváló sajátosságai vannak és a gyermekek veszedelmes béthurutjainál, valamint a cholera nostrásnál, mint tápanyag, a belet izgató tejjel helyett jótékonyan használható. Oly tulajdonsága ez a Nestlé-gyermeektápliszte, amit az új kor orvosi kézi könyvek joggal említenek fel. Főraktár az osztrák-magyar monarchiára *Berlyák F.* nál van Bécsben (I. Nagler gasse 1.) Kapható minden gyógyszerárban és droguista kereskedésben. Zala Egerszegen Kaszter Sándor gyógyszerárban.

Elveszett a róm. kath. plebánia környékén egy ezüstfogantyús lovagló bot. Ismertető jel: egy nemesi címer a fogantyú alsó részébe vésvé. Kérem a becsületes megtalálót illő jutalom átvétele végett nálam jelentkezni. Csáky gróf honvédtusár hadnagy.

Mindszenti Katalin. Regény, írta Borostyán Nándor. A magyar történetnek van sok olyan korszaka, mely valóságilag szaturálva van a regényes elemekkel, úgy, hogy csak ügyes kézzel kell belenyulni és minden fogás egy-egy érdekesítő esemény, nagy alak. Az igaz, hogy olyan biztos kéz kell hozzá, mint a Borostyáni Nándoré, aki a 16. század első negyedéből kivette Mindszenti Katalinnak színes, érdekesítő és életteljes meséjét. Magunk előtt látunk valósággal egy darabot abból a korból, melyet a magyar történet legregényesebb korszakának lehet mondani. Borostyáni, akit eddig pompás tárcái és kisebb elbeszélései révén szeretett a közönség, legújabb kötetével új és tartós jogcímet szerzett a közönség rokonszenvére. Ep olyan briliáns, mint a mesészövés és jellemzés, a kötet irányja is, mely minden ízében elárulja a szellemes tárcáiról. A díszes kiállítású regény megjelent Singer és Wolfner kiadásában, mint az Egyetemes Regénytár 9. évfolyamának 17. kötete és kapható minden magyar könyvkereskedés útján 50 krért.

Beniczkyne válogatott regényel — füzetes vállalat Singer és Wolfner budapesti könyvkiadók kiadásában egy füzet ára 25 kr. Megjelent a 19-ik füzet, mely a kiváló író „Mégkészt fecske“ című regényének folytatását tartalmazza.

Selyem hamisítvány. Egessünk el egy minit a venni szándékolt fekete selyemből s a hamisítás rögtön kiderül. Mert míg a valódi s jól festett selyem az égetésnél nyomban összepödördik és csak hamar kialszik, maga után csekély világosbarna hamut hagyván: addig a hamisított selyem (mely zsiros színi szalonnás lesz és könnyen török) lassan tovább ég (minthogy rostszálai a festanyagtól telítetten tovább izzanak) és sötét barna hamut hagy maga után, de valódi selyem módjára soha össze nem pödördik, csak meggörbül. Ha a valódi selyem hamuját összenyomjuk, elporzik, a hamisítványé nem — **Henneberg G.** (cs. kir. udvari szállító) selyemgyára Zürichben házhoz szállítva, póstabér és vámmentesen szívesen küld bárkinck is mintákat akár egyes öltönyökre való, akár egész végekben lévő valódi selyem szövetből. Svajczba címzett levelekre 10 kros és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:
UDVARDY IGNÁC.

656/tkv. 1894. sz.

Arverési hirdetmény.

Alulírott kir. bir. végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. § a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy az alsó-lendvai kir. bíróóság 2571/p. 94. sz. végzése által ifju **Dávid László** pákai lakos végrehajtó javára **Dávid Vince** ugyanottani lakos ellen 360 frt tőke, ennek 1891. december hó 1-től járó 8% kamatja, egy járuléki erejű, ehendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság le- és felülfoglatl és 303 frt 90 krra becsült 2 kanca ló, 1 kanca

csikó, 1 göbe sertés, 4 malac, gabona neműek, szobabeli butorzatok, különböző házi és gazdasági tárgyakból álló ingóságok nyilvános árverésútján leendő eladatása elrendeltetvén, ennek a helyszínén vagyis Pákán **Dávid Vince** lakánál leendő eszközlésére 1894. évi augusztus hó 30-ik napjának d. e. 10 órája határidőül kitűztetik és ahoz a venni szándékozók ezenel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Alsó-Lendván, 1894. évi augusztus hó 15-én.
Vresits Elek kir. bir. végrehajtó.

Keil Alajos-féle

Padlózat fénymáz

(Clasur)

legkitűnőbb mázólszer puha padló számára. 1 nagy palaczk ára 1.35 kr. — 1 kis palaczk ára 68 kr.

Arany-fénymáz
képkeretek stb. beanyozására. Egy kis palaczk ára 20 kr.

Viaszk-kenőcs
legjobb és legegyszerűbb beeresztő szer kemény padló számára, 1 kőcsög ára 60 kr.

Mindenkor kapható:

Ján Ferencznel, Zala-Egerszegen.

A még eddig fölülmulhatlan MALÁRTSIK-féle Patkányirtó-pogácsa

azon rendkívüli pusztító-szer, amely rohamosan kiirt patkányt, egeret és vakondokat anélkül, hogy más házi állatoknak kárt okozna. Phosphort, strychnint, arsenikumot vagy más, mérgeként ható szert azonban nem tartalmaz.

Egy nagy csomag ára

használati utasítással
30 kr. = 60 fillér.

Egy kis csomag ára

használati utasítással
15 kr. = 30 fillér.

↳ Vizontelárusítók megfelelő kedvezményben részesülnek.

Próba-rendelmények, melyek 4 kis, vagy 2 nagy csomagból állanak. Valódi csak ezen védjeggyel 80 kr. előre beküldése mellett ajánlott levélben portómentesen eszközöltnének.

Ezen patkányirtó pogácsa valódi és mindig friss minőségben kapható Magyarország minden fűszer, vas- és gyógyszerkereskedésében, valamint a készítőnél.

Malártsik György,

az igazán kitűnő és bámulatos hatású „patkányirtó-pogácsa“ feltrátojánál **SÁTORALJA-UJHELYBEN.**

Raktár: Zala-Egerszegen: Pollák Lajos. Kis-Czell: Gayer Gyula. Sárvárott: Moroz Lajos. Sopronban: Menninger M. A. Müller P., Schwábi Jakab. Kapuvárott: Vogel István. Csornán: Gestner J. özvegye és Fini. Győrött: Ackermann, Gyula. Ormuth Sándor, Freund Adolf, Kubicek Adolf, Schöp. István. Tálós Imre, Hisnióvszky Gyula. Pápán: Bernüller Alajos. Spiegl Jakab, Szabó Me. Sente Ödön. Veszprémben: Szemeréy J., Kéz Vilmos. Keresztes József. Vápalotán: Biszterszky Dező. Székesfehérvárott: ifj. Fögl Gyula uraknál.

Adolfo Pries y Co. Malaga

alapított 1770-ben,

ajánlja orvosi bor gyanánt elismert déli borait: Malagát, Madeirát, Sherryt, amelyek tiszta minőségben és eredeti árak mellett kaphatók Zala-Egerszegen

Ritscher Gyula kereskedésben.

Winterberg intézet,

Bécs, Wáring, Cottage-Anlagen.

Nagy leány-növelde, kényelemmel berendezve. Szép tan-, háló- és társalgó termek. Gyönyörű kert. satb. Egészséges fekvésű hely. — Állam-érvényes bizonyítványok. Tulajdonos: **Winterberg Mária** urnó Coblenzből a Rajna mellett.

Eladó ház.

Zala-Egerszegen, az uri-utcában, 20. és 22-ik szám alatt, jókarban levő két, szilárd anyagból épült, cserépszindelylyel fedett

h á z,

egyikben egy, másikban két lakással, pincével — egy közös udvarral és kerttel, szabad kézből, örök áron minden órán eladó.

Bővebb felvilágosítást ad alulírott tulajdonos.

Zala-Egerszegen, 1894. augusztus hó.

Simon Ignác.

3304. tkv. 894. sz.

Árverési hirdetmény.

A zala-egerszegi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság, közhírré teszi, hogy a **m. kir. kincstar** végrehajtónak, **Makovetz Imre** nagykapornaki lakos végrehajtást szenvedő elleni 209 forint 76 kr tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a zala-egerszegi kir. törvényszék területén levő, Mifefa község határában fekvő, a mifefai 2. sz. tjkvben 1. sor 324. sz. a. Makovetz Imre tulajdonánál felvett ingatlanra 787 frtban, az ezen tjkvből időközben a mifefai 155 sz. tjkvbe átjegyzett, jelenleg Németh Lőrinc és neje Kámán Borbála tulajdonánál 1.—2. sor 77., 128. sz. alatt felvett, együttesen elárverezendő ingatlanra 284 frtban megállapított kielégítési árban elrendeíti és hogy a tenebb megjelölt ingatlanok az 1894. évi szeptember hó 5-ik napján d. e. 10 órakor Mifefán a község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kielégítési áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, vagyis 78 frt 70 krt, 28 forint 40 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ában kijelölt árfolyammal számított és az 1881. évi nov. 1-én 3333. sz. a. kelugazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadék képes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánat pénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.

Zala-Egerszegen, 1894. évi május hó 27-én.

Rutich, kir. törvényszéki bíró.

Szőlőjványok és Amerikai szőlővesszők eladása.

A 30 holdnál nagyobb területű „Sándortelep Ujvideken“ f. é. november havában, Riparia, Portalis, Solonis és Jacquez alanyokra készült

500,000 darab fásajtványjaiból,

a tökéletesen összeforrt példányokat, jutányos árak mellett eladásra bocsátja.

Ez idén a

legjobb bel- és külföldi bor- és csemegeszőlő fajokból

420 fajnál több került ojtás alá, és alulírott teleptulajdonos kívánatra, bővebb magyarázatokkal ellátott részletes árjegyzékét a t. cz. érdeklődőknek ingyen és bérmentve szívesen átküldi.

A telep zöldsajtásokkal is szolgálhat, nemkülönben, — mind ojtási célokra, mind pedig iskoláztatásra alkalmas amerikai alanyokkal Riparia, Sauvage, Portalis, Solonis és a Rupestris különféle válfajaiból, — mind sima, mind pedig gyökeres vesszőkkel — nagyobb mennyiségekben; — végre a már hordképes ojtványokból az ojtógalyok is eladásra kerülnek.

Adamovics Sándor
Ujvidéken.